

Registratienummer:	RVO16.0088	Portefeuillehouder:	B.O.B. Haitsma
Van afdeling:	Concernstaf	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	
Behandelend ambtenaar:	G.F. Ruiten	<ul style="list-style-type: none"> • Programmabegroting 2017 (ID16.03960) • Naar een sluitende begroting 2017-2020 (ID16.03961) 	
Telefoonnummer:	(0223) 67 8136		
E-mail adres:	f.ruiten@denhelder.nl		
Onderwerp:	Programmabegroting 2017, investeringsplan 2017 en meerjarenraming 2018-2020		

Gevraagd besluit:

1. De programmabegroting 2017 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2018-2020;
2. Een krediet van € 10.868.000 beschikbaar te stellen voor de noodzakelijke (vervangings-)investeringen in 2017;
3. Het voorstel voor de eerste begrotingswijziging 2017 'Naar een sluitende begroting 2017-2020' vast te stellen.
4. Instellen van drie nieuwe bestemmingsreserves en daarin de volgende bedragen te storten en deze te onttrekken aan de aangegeven bestaande bestemmingsreserves:

	Naam nieuwe reserve	bedrag	Ten laste van bestaande bestemmingsreserve
1	Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten parkeerterrein de Schooten	€ 120.000	Bestemmingsreserve woonomgeving de Schooten
2	Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten A.Pieckplein	€ 756.000	Bestemmingsreserve inrichting A.Pieckplein
3	Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten Noorderhaaks	€ 800.000	Bestemmingsreserve Noorderhaaks

Publiekssamenvatting

In de programmabegroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 wordt inzicht gegeven in wat wij in deze periode willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dit mag kosten.

In de begroting zijn de autonome ontwikkelingen en de technische uitgangspunten (inclusief indexatie subsidies) vanuit de Kadernota verwerkt. De raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2017-2020 besloten om het nieuwe beleid dat wel was aangegeven maar waarvoor geen dekking was wel uit te willen voeren. Dit nieuwe beleid is naast een aantal andere nagekomen voorstellen en (nadere) autonome ontwikkelingen opgenomen in voorstel bij de begroting als eerste begrotingswijziging. Tevens zijn de uitkomsten vanuit de meicirculaire 2016 over de ontwikkelingen van het gemeentefonds en het deelfonds sociaal domein in het voorstel voor de eerste begrotingswijziging bij de begroting. Ten slotte is een voorstel voor de dekking van de uitkomsten van de meerjarenbegroting in dit voorstel opgenomen.

Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- de eerder voorgestelde korting op de budgetten sociaal domein zijn verlaagd. Dat betekent een meevaller ten opzichte van eerder verwachte kortingen;
- er is rekening gehouden met de verbouwing van het bestaande stadhuis;
- de besluiten van de gemeenteraad over nieuw beleid die zijn genomen bij de kadernota zijn verwerkt;
- van de korting op de culturele sector wordt voorgesteld deze terug te draaien wegens de verwachte negatieve effecten op het voorzieningsniveau;
- bij de dekking van de nieuwe voorstellen wordt o.a. gerekend met een meevallende uitkering uit het gemeentefonds en met meevallende rentekosten. De rentekosten zijn niet alleen lager maar ook de begrotingsvoorschriften van het rijk leiden tot een andere (voordeliger) verwerking van de rente in de begroting.

Inleiding

Ieder jaar moet de begroting voor het komende jaar worden vastgesteld.

In de programmabegroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 wordt inzicht gegeven in wat wij in deze periode willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dit mag kosten.

De raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2017-2020 besloten om, behalve de autonome ontwikkelingen, de indexatie subsidies en de technische uitgangspunten, ook het gewenste nieuwe beleid waarvoor in de kadernota geen dekking was wel uit te willen voeren. In een voorstel bij de begroting zijn deze effecten en ook een aantal aanvullende ontwikkelingen incl. de uitkomsten van de meicirculaire, met de dekking voor de op die wijze aangepaste begrotingsbedragen aangegeven. Deze krijgt zo de vorm van de eerste begrotingswijziging.

In de begroting is sprake van een aantal wijzigingen als gevolg van veranderingen in de voorschriften voor de gemeenten voor het samenstellen van de begroting (Besluit begroting en verantwoording; afgekort: Bbv). Als gevolg van deze wijzigingen wordt ook voorgesteld een drietal nieuwe bestemmingsreserves in te voeren om de effecten van de wijzigingen op de investeringen met maatschappelijk nut op te kunnen vangen en de stortingen in deze reserves ten laste van de bestaande bestemmingsreserves die ingesteld zijn mede voor de bekostiging van deze investeringen:

	Naam nieuwe reserve	bedrag	Ten laste van bestaande bestemmingsreserve
1	Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten parkeerterrein de Schooten	€ 120.000	Bestemmingsreserve woonomgeving de Schooten
2	Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten A.Pieckplein	€ 756.000	Bestemmingsreserve inrichting A.Pieckplein
3	Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten Noorderhaaks	€ 800.000	Bestemmingsreserve Noorderhaaks

De belangrijkste ontwikkelingen en toelichtingen daarop zijn opgenomen bij de Financiële consequenties.

Beoogd maatschappelijk resultaat

In de begroting staan de diverse beoogde maatschappelijke resultaten benoemd bij de afzonderlijke programma's.

Kader

Verordening ex artikel 212 Gemeentewet.
Besluit begroting en verantwoording (Bbv)
Gemeentewet, hoofdstuk XIII

Argumenten

De kadernota is door de raad vastgesteld. Bij de behandeling van de kadernota heeft de raad aangegeven de voorstellen voor nieuw beleid waarvoor geen middelen beschikbaar waren toch te willen uitvoeren. Deze voorstellen zijn vertaald in het voorstel voor de eerste begrotingswijziging. In dit voorstel is nog een aantal aanvullende ontwikkelingen opgenomen en worden voorstellen gedaan om een sluitend begrotingsaldo te krijgen. Deze aanvullende ontwikkelingen en voorstellen zijn in het document 'Naar een sluitende begroting 2017-2020' opgenomen en uitgewerkt.

Maatschappelijke aspecten

Draagvlak

Vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en rekening zijn uitgesloten voor het houden van een referendum op grond van Artikel 2 Uitzonderingsbepalingen lid e van Referendumverordening gemeente Den Helder 2012.

Duurzaamheid

Dit voorstel kent geen aspecten van duurzaamheid.

Financiële consequenties

In de Kadernota 2017-2020 is uitgegaan van een beleidsarme begroting. De dekking daarvoor is gevonden, zodat er een sluitende Kadernota kon worden vastgesteld. Door diverse ontwikkelingen die na de Kadernota 2017 naar voren zijn gekomen, was de meerjarenbegroting 2017-2020 niet sluitend meer. Bovendien zijn in de Kadernota alleen de autonome ontwikkelingen op bestaand beleid vastgesteld. Doorwerking van de uitkering gemeentefonds, salarissen en kapitaallasten zijn daarin nog niet verwerkt.

Voor het door de raad gewenste nieuwe beleid zijn door de raad bij behandeling van de kadernota zoekrichtingen voor de dekking aangegeven. Gebleken is dat de voorgestelde dekking niet toereikend is om de structurele wensen te dekken. Daarnaast heeft het college van B&W ook nog eigen voorstellen naar voren gebracht als sluitstuk op het onderzoek naar de mogelijkheden om bezuinigingen door te voeren. Voor een aantal posten is dat niet (goed) mogelijk. Er is gezocht naar dekkingsvoorstellen om toch tot een sluitende begroting te komen. Met het vaststellen van de eerste begrotingswijziging bij de begroting ontstaat een sluitende meerjarenbegroting. In een afzonderlijke toelichting bij de eerste begrotingswijziging wordt dit nader toegelicht.

In de begroting wordt voor 2017 rekening gehouden met een voordelig resultaat van € 251.000. Wanneer de voorstellen die zijn opgenomen in de eerste wijziging ontstaat voor 2017 en voor 2018-2020 het volgende beeld (is nadelig; + is voordelig):

Ontwikkeling begrotingsresultaat 2017-2020 (bedragen * € 1.000)	2017	2018	2019	2020
Stand begroting saldo kadernota	5	4	- 1	2
Wijzigingen als gevolg van autonome ontwikkelingen, nagekomen posten en Algemene uitkering	246	297	- 717	- 1.588
Saldo na verwerking autonome ontwikkelingen, nagekomen posten en Algemene uitkering	251	301	- 718	- 1.586
Nieuw beleid n.a.v. kadernota en verbouwing stadhuis	- 460	- 258	- 384	- 311
Saldo na verwerking nieuw beleid en verbouwing stadhuis	- 209	43	- 1.102	- 1.897
Aanvullende voorstellen raad en college	- 85	- 246	- 499	- 519
Saldo te dekken voor sluitende begroting	- 294	- 203	- 1.601	- 2.416
Dekkingsvoorstellen	421	961	1.601	2.416
Saldo na verwerking dekkingsvoorstellen	127	758	0	0

Ter toelichting op deze cijfers in hoofdlijnen:

-Wijzigingen als gevolg van autonome ontwikkelingen, nagekomen posten en Algemene uitkering:

Duidelijk zichtbaar is een daling van het saldo voor de dekkingsmaatregelen. Een belangrijke factor is de ontwikkeling van algemene uitkering van het gemeentefonds, excl. het deel dat voor het sociaal domein is bestemd. In de praktijk blijkt dat de bedragen in latere jaren hoger uitkomen doordat door het rijk wel rekening wordt gehouden met rijksuitgaven die beëindigd worden maar niet met nieuwe uitgaven. Maar ook de wijzigingen als gevolg van doorrekening van de nieuwe kapitaallasten, urenverdelingen en salarissen is hier in opgenomen. Ten slotte is nog een aanzienlijke post het wegvallen van dividend voor een bedrag van ruim € 650.000 in dit bedrag opgenomen.

-Nieuw beleid n.a.v. kadernota en verbouwing stadhuis

De verbouwing van het stadhuis is door de raad nog niet formeel met een begrotingswijziging vastgesteld. Wel zijn er zodanige toezeggingen gedaan dat deze doorgerekend zijn in de aanvullende voorstellen. Deze verbouwing leidt tot meerkosten die voor een deel worden gedekt voor vrijvallende kosten huisvesting Sociaal Domein en de inzet van de desbetreffende bestemmingsreserve. Daarnaast zijn hierin de kosten van nieuw beleid opgenomen, conform het besluit van van de raad bij vaststelling van de kadernota, zowel incidenteel als structureel. De incidentele uitgaven worden gedekt door inzet van de algemene reserve; de structurele worden deels gedekt uit vrijvallende huisvestingslasten, maar deze zijn niet toereikend.

-Aanvullende voorstellen raad en college

Het college stelt voor om de bezuinigingen op cultuur terug te draaien aangezien de gevolgen hiervan zodanig aanzienlijk zijn dat het niveau van de voorzieningen teveel wordt aangetast. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat nog een aantal relatief kleine bezuinigingsposten niet (geheel) kunnen worden gerealiseerd (op sport en zwemmen). Ten slotte is hier het voorstel van de raad verwerkt om incidenteel geld vrij te maken om te trachten The Passion naar Den Helder te halen.

-Dekkingsvoorstellen

De optelsom van de begroting en de wijzigingsvoorstellen leiden tot tekorten. Als dekkingsvoorstellen is een aantal posten opgenomen: de korting op de algemene uitkering in samenhang met het BTW-Compensatiefonds blijkt in de praktijk mee te vallen. Daarom is nu gerekend met een daadwerkelijke korting van 50% in plaats van 100%. Het niet meer toerekenen van rente aan de algemene reserve vanaf 2018 levert ook extra ruimte voor de begroting op. Dit als gevolg van aangepaste begrotingsvoorschriften (Bbv). Ten slotte is gerekend met een meevallend verloop van de algemene uitkering voor de jaren 2019 en 2020, mede in het licht van de vluchtelingen/statushouders die een positieve invloed hebben op de uitkering gemeentefonds maar die vertaling wordt in de septembercirculaire verwerkt.

Deze posten worden meer in detail toegelicht in een aanvullend document bij de begroting, dat de basis vormt voor de eerste begrotingswijziging dat tegelijk met de begroting kan worden vastgesteld.

Overigens is naar aanleiding van het besluit van de raad van juli om alle middelen die voor het sociaal domein bestemd zijn ook volledig daarvoor in te zetten een onderzoek gestart om na te gaan of deze budgetten gerekend vanuit de historische opbouw nu volledig zo in de begroting 2017 en verder zijn opgenomen. De uitkomsten daarvan worden in de eerste helft van oktober verwacht en voor zover deze invloed kunnen hebben op de nu opgenomen bedragen in de begroting van het sociaal domein, zal daarover nog een rapportage met de uitkomsten van het onderzoek verschijnen met mogelijk een aanvullende begrotingswijziging ter vaststelling bij de begroting.

Communicatie

De begroting 2017 wordt voor een ieder beschikbaar gemaakt via de website van gemeente Den Helder.

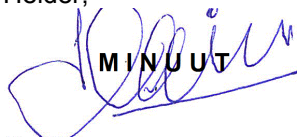
Realisatie

De uitkomsten van de programmabegroting 2017-2020 worden als basis gebruikt om het gewenste beleid te realiseren.

Den Helder, 13 september 2016.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

loco-burgemeester
B.O.B. Haitsma

secretaris
Robert Reus

